

Zgodovina

[NTF](#) › [OG](#) › [O oddelku](#) › [Splošne informacije](#) › [Zgodovina](#)

Razvojna pot Oddelka za geologijo

Ob ustanovitvi ljubljanske univerze leta 1919 je bil pri tehniški fakulteti ustanovljen mineraloško-petrografski inštitut, ki ga je od začetka vodil prof. dr. Karel Hinterlechner, bivši glavni geolog pri dunajskem geološkem zavodu. Hkrati je bil ustanovljen tudi inštitut za rudna slojišča. Leto kasneje je bila pri filozofski fakulteti ustanovljena stolica za geologijo in paleontologijo, ki jo je dolgo vrsto let vodil prof. dr. Marijan Salopek, bivši kustos hrvatskega naravoslovnega muzeja v Zagrebu. Stolica je bila že naslednje leto, leta 1920, preimenovana v inštitut za geologijo in paleontologijo.

Prva dva inštituta sta pripadala tehniški fakulteti vse do leta 1927, ko sta se združila v inštitut za mineralogijo, petrografijo in nauk o slojiščih, ki se je leta 1935 preimenoval v zavod za mineralogijo, petrografijo in nauk o slojiščih in ostal pri tehniški fakulteti vse do leta 1950. Tega leta je bila ustanovljena v Ljubljani tehniška visoka šola. Inštitut za mineralogijo, petrografijo in nauk o rudiščih je pripadel fakulteti za rudarstvo in metalurgijo, od leta 1954 dalje oddelku za rudarstvo, metalurgijo in kemijsko tehnologijo, od leta 1960 dalje pa odseku za geologijo oddelka za montanistiko fakultete za naravoslovje in tehnologijo univerze v Ljubljani.

Spremembe naslovov niso bile nič manj številne tudi pri inštitutu za geologijo in paleontologijo. Vse do leta 1950 je pripadal filozofski fakulteti, ko je prešel k novo ustanovljeni matematično-prirodoslovni fakulteti. Ta se je leta 1954 ponovno združila s filozofsko fakulteto v matematično-prirodoslovno-filozofsko fakulteto. Od te fakultete se je leta 1957 ločila posebna naravoslovna fakulteta. Leta 1960 se je združila s tehnološko fakulteto v fakulteto za naravoslovje in tehnologijo, ki ji pripada tudi inštitut za geologijo in paleontologijo.

Katedra za kvartarologijo je bila ustanovljena leta 1946 in sicer kot inštitut za prazgodovino človeka pri filozofski fakulteti. Kasneje je doživela enake preobrazbe kot katedra za geologijo in paleontologijo.

Najmlajša katedra odseka za geologijo je katedra za ekonomsko geologijo, ki je bila ustanovljena šele leta 1960, čeprav je bil inštitut za nauk o slojiščih ustanovljen že leta 1919, vendar več ali manj samo formalno. V zadnjih letih so postale discipline, ki so jih poučevali na tej katedri, precej pomembne, zato so jih ločili v posebno katedro.

Posebno vlogo med vsemi katedrami je imela katedra za kvartarologijo. Res je, da katedra ni skrbela za predstavitev vseh disciplin, kot jih predstavljajo kvartarološki oddelki na tujih univerzah, posebno tam, kjer so mlajše usedline bolj razširjene kot pri nas. Katedra je imela za Jugoslavijo poseben pomen, ker podobne katedre ni bilo na drugih jugoslovanskih univerzah. Njeno delo je imelo tako posebno vlogo pri raziskovanju paleolitika na celotnem ozemlju nekdanje Jugoslavije.

Zaradi potreb v gospodarstvu se je po drugi svetovni vojni uveljavila nova smer študija geologije – praktična geologija. Razen te smeri sta zaživel še minerloško petrografska in paleontološka smer. Precej časa so obstajale še pedagoške smeri geologija-kemija, biologija-geologija in geografija-geologija. Tako smo po drugi svetovni vojni dobili prve diplomante iz geologije kot glavnega predmeta, diplomante, kjer je bila geologija kombinirana s kemijo, biologijo in geografijo, diplomirane inženirje geologije in diplomante iz mineralogije s petrografijo. Medtem ko so se diplomanti pedagoških skupin zaposlovali predvsem na srednjih in deloma na osnovnih šolah, so se ostali diplomanti zaposlili predvsem na geološkem zavodu v Ljubljani, na zavodu za raziskavo materiala in konstrukcija prav tako v Ljubljani, v raznih rudnikih, predvsem v Idriji in Mežici. Nekaj jih je dobilo mesto na univerzi, pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti, v prirodoslovnem muzeju in drugje.

Znanstveno delo inštitutov je bilo sprva omejeno na ožja področja, ki so jih gojili posamezni profesorji, posebno študij pleistocenske favne. V mineralogiji in petrologiji so dosegli posebne uspehe šele po prihodu profesorja V.V. Nikitina, ki je bil že prej svetovno znan po svojih preiskavah o odvisnosti lege optične indikatriše glinencev od njihove kemične sestave. Svoje delo na ljubljanski univerzi je posvetil raziskovanju kamnin in rudnin nekdanje Jugoslavije. V tem delu je sam, kakor tudi njegovi učenci, dosegel lepe uspehe ter tako širil sloves ljubljanske univerze.

Povojno obdobje razvoja geologije v Sloveniji zaznamujejo številni profesorji in znanstveniki: J. Duhovnik, I. Rakovec, S. Grafenauer, C. Šlebinger, D. Kuščer, A. Ramovš, M. Pleničar, V. Osterčeva, V. Gregoričeva, M. Drovenik.

Leta 1995 so se članice fakultete za naravoslovje in tehnologijo razšle. Odsek za geologijo je postal eden od petih oddelkov, ki sestavljajo Naravoslovnotehniško fakulteto na Univerzi v Ljubljani.

Na oddelku so tri katedre. Diplomanti oddelka za geologijo pridobijo naziv diplomiranega inženirja geologije. Število vpisanih študentov in diplomantov se povečuje od začetka devetdesetih let. Tako smo vpis v prvi letnik povečali na petdeset študentov, kar je zgornja meja možnosti vpisanih študentov. Vpis je omejen zaradi prostorskih in aparaturnih možnosti pri izvajanju pedagoškega procesa.

V devetdesetih letih smo tudi posodobili vsebine dodiplomskega študijskega programa.

Program daje širok razpon znanja od paleontologije, stratigrafije, ekonomske geologije, tektonike, hidrologije, geofizike, sedimentologije, do kristalografije, mineralogije, petrologije, geokemije in ekologije. Podlago naštetim geološkim znanjem predstavlja solidno poznavanje matematike, fizike in kemije. Obvladovanje enega ali dveh tujih jezikov ter osnovnih računalniških programov sodi že k pismenosti vsakega bodočega intelektualca.

Dober geolog je geolog z dušo in telesom. Njegovo delovno mesto ni omejeno samo na laboratorij in pisarno, pač pa je njegov delovni prostor vsa zemeljska površina. To pomeni, da državna meja ne predstavlja konca možnosti za zaposlitev. Že danes se naši diplomanti zaposlujejo tudi zunaj slovenskega ozemlja. Geologija je veda, ki ne pozna državnih meja.